

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

входить у Львові що дня (крім неділь і гр. бат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: уліця Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати поштової.

Реклямації, неапечатані вільні від оплати поштової.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К. 4:80
на пів року „ 2:40
на чверть року „ 1:20
місячно . . . „ — 40

Поодинокє число 2 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10:80
на пів року „ 5:40
на чверть року „ 2:70
місячно . . . „ — 90

Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Загальні збори „Дністра“.

В четвер, дня 9-ого мая с. р. відбули ся IX звичайні збори тов. обезпеченя „Дністер“ в сали „Народного Дому“.

Віцепрезидент о. митрат Туркевич відкрив збори в заступстві хорого президента совіти. Кузьми, о годині 11. перед полуднем по провіреню, що збори зістали вчас оголошені з порядком дневним по мысли §. 79 і 114 статуту в урядовій „Газеті Львівській“ і всіх руских дневниках, — та що на збори явило ся достаточне число членів (§. 83 стат.) всіх разом 150.

Председатель згадав коротко о гарнім розвитку товариства і пожелав ему дальших успіхів: описав покликаних на письменоводителя пана Івана Бачинського, а на верификаторів протоколу п. Івана Вертинороха і Апт. Хойнацького та представив правительственого комісаря, п. радника двору Адольфа Гута, по чім приступлено до дневного порядку.

I. Відчитаний протокол з попередних загальних зборів з 14. мая 1900, прийнято без зміни до відомости.

II. Др. Савчак почав відчитувати справозданє Ради надзорчої і Дирекції за VIII рік адмін.; др. Олесницький поставив внесенє, щоби збори увільнили дра Савчака від читання справозданя, з уваги, що Дирекція розіслала се справозданє печатанє всім управненим до голосованя членам і відпоручникам громад перед зборами, і всі присутні на зборах мали в руках се печатанє справозданє, як також витяг его був поданий в часописях.

III. По прийнятю сего внеску дра Олесницького, відчитав п. Еміліян Куницький іме-

нем ревізійної комісії справозданє з переведеного шконтра каси, ефектів і книг товариства, як також провірене предложеного рахунку зисків і страт і білянсу, і внісе іменем тої комісії уділити Дирекції і Раді надз. абсолюторію за VIII рік адміністраційний.

Председатель отворив дискусію над справозданєм Ради надз. і Дирекції; о. Гординський з Кульчиць жадав виясненя до позиції активів в білянсі „залежлости в агенціях 98.165 К. 23 с.“ і „кавції від тих агентів, котрих кавції виказані в білянсі“.

Іменем Дирекції відповів др. Кулачковський, що сума залежлостей 98.165 К. не представляє готівки стягненої агентами а не відосланої до Дирекції а тільки суму премій, яку еще агенти мали з кінцем року стягнути від сторін за поліси, бо звітно, що більша часть членів не платить премій нараз, тільки в ратах; взагалі стягали агенти премії правильно і зацлагали готівкою в протягу року 771.687 К.; в порівнаню з тою сумою оказуєсь сума залежлостей невеликою, а походить головно з премій за поліси 2 послідних кварталів 1900 року. Рахунки агентів і стан поліс невикущених були провірювані урядниками товариства і місцевими делегатами.

Що до кавції агентів на 51.982 К. поспив др. Кулачковський, що не всі агенти суть кавціоновані і від господарів групових, добре через делегатів зюцінованих, не вимагає товариство кавцій, хіба доперва в случаю збільшеня агенції і обороту грошового; а крім того кавціоновані суть всі агенти, котрі не посідають недвижимого маєтку.

О. Гординський прийняв з вдоволенєм до відомости се виясненє, а коли ніхто більше не жадав голосу, зарядив председатель голосованє

і збори прийняли справозданє Дирекції і Ради надз. як також внесенє комісії ревіз. та уділили Дирекції і Раді надз. абсолюторію за VIII рік адмінстр.

IV. На внесенє дра Олесницького рішили збори приступити з порядку дневного до справи зміни статута перед иньшими справами.

Др. Федак яко референт Ради надз. пояснив уклад цілого статута, представив зміни ухвалені попередними зборами 14 мая 1900, поправки міністерства і нові зміни тепер предложені як також незмінені постанови давного статута. По отвореню дискусії забирали члени голос до поодиноких параграфів, жадajući будь-то виясненя будь ставляючи поправки. О. Гординський з Кульчиць між иньшими внесками поставив внесок на поправку §. 23, щоби до гравосильности рішень загальних зборів треба було присутности 30 членів, не вчисляючи голосів членів Ради надзираючої. На се пояснив референт др. Федак, що загальні збори в минушім році постановили були, що до правосильности рішень вистарчає кожній комплет крім важнійших ухвал як н. пр. для зміни статута потреба 50 голосів. — Міністерство однак предложило від себе установленє до правосильности числа голосів на 30 для звичайних справ товариства, а полишаючи число 50 голосів для справ важнійших і Рада надз. згідно з сьм предложенєм міністерства прийняла се в проекті статута без зміни.

По вичерпаню дискусії що-до иньших внесків і поправок приступлено до голосованя над кожним параграфом проекту за порядком і прийнято всі постанови від §. 1—§. 108 проекту статута згідно з предложенєм Ради.

Проект нового статута був розісланий перед зборами управненим до голосованя членам

МЕСТЬ.

(З французского — Поля Буржє.)

— Так, добрий приятелю, — мовив др. Ноаро до мене, закурюючи цигаро, — колиб ви знали, скільки драм бачить лікар в своїй практиці, про те і не снить ся звичайним людям.

— Не схотілиб розповісти якої трагедії? — спитав я цікаво.

— Га, такі трагедії лучають ся дуже часто. От, приміром, як раз приходить мені на память барон, що звав ся Корсеє. Ви не стрічали его ніколи в товаристві?

— Так, пригадує собі.

— Мабуть знаєте також — мовив лікар дальше — що він минушого року запедужав хоробою печінки. Тепер спочиває в землі один з найбільше пристрастних людей, яких доводилось коли-небудь знати, чоловік, о котрім я певно знаю, що має на совісти два убийства....

— Чей же тим не хочете сказати, що він запалив свою жінку? — закликав я.

— Позвольте — замітив др. Ноаро. — З тої пори уплило п'ятнадцять років, і за той час має лікар в головнім місті багато діла.... Однак не забуду ніколи того вечера, коли служачий

сировадив мене до палати Корсеєа, і по дорозі оповідав про сю странну подію! Молода баронова уладила того вечера родинне торжество своїм двом маленьким донечкам і їх товаришкам. Коло одинадцятї години, коли гості розійшли ся, она підійшла до свьічника, щоби погасити свьітло. Нещасливо завадила рукою о нафтову лампу, плин розлив ся по сукни, і в миг безгаланна стояла в полумінях. Так оповідав мені служачий, а серед того повіз в бішеній скорості завіз нас перед палату.

— А діти? — спитав я.

— Спали — відповів служачий.

— А барон?

— Ласкавий пан не опускає ні па хвилю комнаты пані баронової. Стоїть при огниці, і не говорить ні слова. Я не дивуваєсь би, колиб він збожеволів....

Тепер лежала нещаслива на софі. Вибагливо прибрана комната находила ся в найбільшій неладі, наповнена страшним сопухом спалених одягів. Віла, хустки, занавіси лежали тут і там на пів обгорілі, бо те все кидано на нещасливу, коли она голосла переразливими криками розпукки.... Єї години були почислені.... Я міг лиш злагодити єї болі.... І коли я приступив до того страшного обовязку, відчув ше страшнійше вражінє. Я відчував, що та жінка була жертвою діймалоного злочину. Я замітив, що баронова находила ся в виразнім зворушеню чувства, котрого навіть сама смертна боротьба не могла побідити. Що єї чоловік про-

винив ся, то міг я заключати з єї зору, коли она стрічала ся ним з поглядом барона, котрий ще все стояв без участі коло огнища. А прецінь в его очах ясніло щось, мов то радість, недовірчивість або тріумф! Він, що я его все бачив так печальним при пайлекшім нездоровлю своєї жінки або дітий, тепер не рушив ся і не зкурив ся пічо умираючою.

Те була загадка.... Але зворушенє баронової росло, чим більше ділали успокоючі средства, котрі я завдавав їй. Натомість она боролася, я відчував се, я відчував також, що она силувалася говорити, хотіла висказати одно реченє, і я чув виразно, як она попкила в подушки і промовила: „Я можу“.... Стратила память. Поминаю остатні години, що увільнили нещасливу від страшних терпінь. Довго, довго роздумував я над катастрофою, і погадав собі: „Она певно любила другого. Она мала любовника, про котрого знав барон. Він циметив ся на ній, не допускаючи сего чоловіка до неї, щоби не могла попрощати ся з ним на смертній постели“.

* * *

Внедовзі по трагічній смерті баронової винитував мене часто якийсь Петро Креане, котрого представив мені барон кілька місяців перед тим при нагоді одної забави. Не стояло великого труда зрозуміти, що его відвідини були лише ослоною, і що барон був здоровий... Того пополудня я дуже спшив ся

і відпорушникам громад і кожний присутній член мав печатаний проєкт в руках. Председатель сконстатовав по голосованню достаточне число 137 членів і відношене відданих голосів.

V. На предложене Ради надз. ухвалено з надвизки білянсової за р. 1900 в сумі 96.995 К. приділити:

а) до фонду резервого по мисли §. 69 зак. 7 стат. т. е. 20% від надвизки з р. 1900 40.995 К.	8.200 К.
б) на опроцентоване листів у ділових фонду основного по мисли арт. IV. постанов впроваджуючих до статута	960 К.
т. е. по 6 $\frac{1}{2}$ % від 16.000 К. фонду основного.	
в) на сплату 80 остальных листів у ділових фонду основного по мисли арт. IV. постанов впроваджуючих до статута	16.000 К.
г) на звороти для членів по мисли §. 46 стат. в висоті 8% від премії	61.735 К.
д) на винагороду вибраних з Ради 2 директорів і 2 заступників директорів по мисли §. 105 стат.	5.600 К.
е) на винагороду членів комісії ревізійної по мисли §. 109 стат.	300 К.
ж) решту перепести на рахунок слідуєчого року	4.200 К.
разом	96.995 К.

VI. На внесенне Ради надз. іменовали загальні збори одголосно через аклямацію В. Преосв. Митрополита Андрея Шептицького почесним Президентом Товариства.

З порядку дневного приступлено до виборів а) 6 членів Ради надз., б) 5 заступників, в) 3 членів комісії рев. і 1 заступника.

Членами Ради надз. вибрані зістали: др. Дамян Савчак, др. Кость Левницький, сов. Льонгін Рожанковський, др. Теофіл Кормош, сов. Антін Дольницький і сов. Тит Ревакович — заступниками членів Ради вибрані: Григорій Врецьона, Писиф Гапінчак, о. Евгений Гузар, Кость Паньковський і др. Омелян Калитовський.

До комісії ревізійної вибрані: Юліян Счинський, Еміліян Куницький і Николаї Мельник, а заступником Григорій Щирба з Яворова.

VII. Наступили інтерпеляції членів:

Андрей Максимів з Підлісок вносив, аби товариство отворило відділ для обезпечень худоби від випадків і зарази; Дмитро Кирета з Петрилова вносив, щоби і товариство причинило ся до організації оборони пожежної, і уділяло датки на сикавки.

Директор Федак відповів, що товариство не може отворити відділу для обезпечення худоби, і в нашім краю нема жадного товариства, котре обезпечало би худобу від випадків або хвороби; пояснив, що є такі товариства краєві в Моравії і Низійній Австрії, але они оперують лише на своїй краї; пригадав також, що справа та була порушена в Соймі краєвім, і що Сойм поручив Виділови краєвому зайняти ся студиями, і поставити відповідне внесенне. Також ц. к. Товариство господарске займає ся тою справою.

Що до організації оборони пожежної — то товариство дуже живо нею занимало ся і займає ся. Виділ краєвий відступив товариству цілий руский наклад брошури: „Оборона пожежна в сільських громадах“, і товариство розіслало єї своїм коштом всім громадам через своїх агентів, з зазивом, щоби громади завязували обовязкові сторожі пожежні; заравом обіцяло товариство давати громадам, де є обезпечених членів на 30.000 корон, 5% повички на закупно сикавок до сплати на 5 літ, — а крім того дає товариство нагороди за ратункові сторожам огневим на закупно ратункових приборів.

По відповідях на інші ще інтерпеляції, закрав председатель збори, по вичерпанню порядку дневного, о годині 3 по полудни подякувавши членам за численну участь і труд.

— **Здоров'я митрополита Шептицького** знало поліпило ся, достойний пацієнт встав в четвер з ліжка, проходить ся в своїх апартаментях і полагає важкіші справи архієпархії. Слабкість сама не була небезпечна, бо після думки лікарів не єсть то скріп, як загально говорено, а тільки наслідки шарлятини, яку перебув митрополит ще в дитинячих літах. За порадою лікарів вибирає ся Преосвященный на довше лічене за границю, мабуть на болотні купелі. Само собою розуміє ся, що не відбуде ся канонічна візита деканатів скалятекого і теребовельского, куда вибирав ся митрополит в супроводі прелата Александра Бачиньского по 15-ім мая с. р.

— **Надзираюча рада** товариства взаїмних обезпечень і взаїмного кредиту „Дністер“ відбула вчора по загальних зборах звичайне засідане під проводом сов. Кузьми і в присутности комісаря правительственного радника двора Адольфа Гута. По залагодженню справ адміністративних, вибрала рада членом дирекції поновно дра Дамяна Савчака, а его заступником сов. Аптона Дольницького котрих мандати скінчили ся були. Відтак прийняла рада до відомости справоздане дирекції за час від 1-го січня до 30-го цвітня с. р. з діяльности і розвою товариства, як також інші справи з деловодства товариства.

— **Справоздане тов. Гімнаст. „Сокол“** за місяць цвітень. В місяці цвітня відбула старшина „Сокола“ одно засідане, т. е. дни 25-го, на котрім полагоджено слідуєчі справи. 1. Принято до відомости справоздане справника з руху в товаристві як слідує: Членів вправляло ся пересічно 9, учеників так старших як і молодших пересічно 6. Вислано інформації і статута до Щитовель і Махнова в цілі завязання в тих місцевостях сторожей охотничих. Вислано відозву до значітніших патріотів, щоби вступали в члени „Сокола“ і тим причинили ся товариству до вступлення на ширші шляхи діяльности. 2. Принято до відомости справоздане скарбника з руху грошевого, а іменно Приходи: 1) Повісталисть касова з марта 46-25 кор. 2) Вкладки членські 47 кор. 3) Різні приходи 6 кор. — разом 99-25 кор. Розходи: 1) Чини 73 кор. 2) Вікучі видатки 15-88 кор. — разом 88-88 кор. Сальдо на май 10-37 кор. 3. Принято до відомости справоздане референта комісії мундурової, після котрого заключено з кравцем п. Гресяком умову на доставу членам „Сокола“ мундурів. Ціна цілого мундура стоїть около трицять кілька зар., з чого четвертину треба зложити при замовленню мундура, а решту в місячних ратах. 4. Відложено заповіджений на май сокізький концерт на час північний, а то з причин від товариства цілком незалежних. 5. Дозволено ученикам-

Новинки.

Львів дня 11 го мая 1901.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінський відобрав вчора від новоіменованого єпископа тарнівського о. дра Валенти присягу, а нині вечером виїздить до Тарнова на посвященне нового книжні церкви.

— **З товариства ім. Котляревского.** Засідане виділу відбуде ся ві второк дни 14-го с. м. о 7 $\frac{1}{2}$ годині вечером в локалі товариства „Руска Весіда“.

і пригадую собі зовсім докладно, як я нетерпеливо сидів, коли він вигувався вимовити імя баронової Аліції. Я зараз зміркував, що він прийшов до мене тільки задля неї.

Могла-ж пані Корсеє вести роман з паном Креансом? І був той роман невинний, чи переступний? Відвідини молодого чоловіка а особливо дальші відвідини не виявили мені нічого, чи він любив єї. Але, коли то дійсно була родина драма, коли він був справді коханком помершої, то як опісля по смерті жінки він ще міг бути сердечним приятелем єї чоловіка, як то виходило з кожного его слова.

— Ви несправедливо судите — замітив я — бо чоловік, що любив жінку і єї втрапив, приваже ся, радо до кожного, хто лиш може нагадати ему сю страту. То мабуть причина приятельських відносин між Корсеєм і Креансом. Ви-ж знаєте, що один з наших гумористів — Генрик Ляведан — зробив таку пару героями в своїй гарній повелі: „Непотішені“.

— Цілком справедливо — відповів лікар — але Корсеє не був таким. Та-ж в его жилах плала маврійська кров! Его дід, цесарський офіцер, подружив ся було з Андалузійкою і за-для того-ж то він був такий горячий і жадний цимети. Одного ранка Креанс звістив мене, що він хорий, і щоби я скільки можна скоро схотів его відвідати. Особлива приязнь, котрою молодий чоловік одаровував мене остаточно, зворушила мною, хотий я знав, що та приязнь спочивала в інтересі для помершої баронової. Досить, я пішов до него і застав его блідим... дуже блідий лежав в ліжку. Коли-б ви були бачили то лице! Ледви ми остали

сам на сам, він підняв покривало... між двома ребрами я достеріг глибоку рану. Нещасливого поцілила куля і она певно була би перебила серце, коли-б не була здержалась о спржку шийок. Мабуть з него уцлило багато крови, бо нещасливий ледви міг говорити...

— Що таке стало ся? Скажіть бо! — спитав я его.

Молодий чоловік положив палець на уста і сей рух мусів его дуже боліти, бо уста скорчили ся дужше. Він дивив ся на двері, немов би бояв ся, щоби его ніхто не підслухав.

— Блише... приступіть ближше... промовив він, і я нахилив ся над ним і слухав его голосу, що виповзав неначе стон який.

— Для сьвіта — шепотів — я просто хорий... Дая мого служачого я зранений є поединку... Дасте мені слово, що коли скажу вам правду, ви нікого не обжалуете перед судом?...

— То неможливо — відповів я.
— Ах — застогнав він — „неможливо!“... Так отже я умру і не зможу віддати дитини чоловікови, що має єї боронити.

Ті слова спогадали мені на мій лікарський обовязок. Параз взяла ся у него сила відпочнути мене.

— Ні — заговорив він — дайте мені умерти. Ідть собі... Ідть собі!

— А коли приобіцяю вам сповнити ваше бажанє, позволите, щоби я оглянув вас?

— Так — відповів.

— Добре, ось вам слово. — Однак — докинув лікар звертаючись до мене — позволите себе считати, бо то для мене діло совісти. Що ви вчинили би на моім місці.

— То саме — відповів я. — Чи можна додержати даного слова, коли розходить ся о злочин? Коли той Корсеє просто кинув свою жінку в огонь і ще убив того молодого чоловіка, чи-ж не заслужив він, щоби его віддали суду.

— Певно — одвітив лікар з таким наголосом, що можна було замітити, що він за-для того оповідання омивав напору зазнати полекші давної і ще все томлячої грижі совісти.

— Певно — повторив він ще раз — але подумайте, діти! Розважте, двоє дівчат! Зміркуйте, як довірено дивились їх сині очи на мене, коли они лежали недужими. Подумайте, що они з своїм слабеньким здоров'ям ледви виплекались би під опікою чужих людей! І той нелюдський Корсеє любив їх так пристрасно.

— Так, дорогой приятелю, коли-б ви були бачили ті неповинні діти і ви так само додержали-б слово, як я. Та тепер про ті страшні відкриття: Петро Креанс був коханком їх матери. Так, мої здогади справдились, страшна трагедия відоградалась на смертній постелі баронової. Як довідав ся барон о зносинах з Креансом, чи від челяди, чи листовно, чи як инакше — те лишилось тайною. Корсеє постановив тяжко циметити ся на своїй жінці але так, щоби діти ніколи не дізнались правди. Коли після того вечірного торжества гості, а між ними находив ся і Креанс, розійшли ся до дому, Корсеє остав з жінкою і почав робити їй острі закиди за-для єї похибки; остаточно вхопив ляжку з нафтою і кинув нею на нещасливу так, що она в миг стояла в полуміні.

